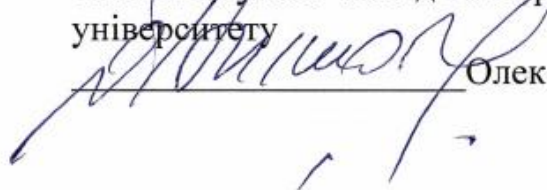

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ****НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ****КАФЕДРА МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ ТА СПОРТИВНОЇ ДІЄТОЛОГІЇ****«ЗАТВЕРДЖЕНО»**Науково-методичною радою університету
(протокол № 6 від 28 серпня 2024)Голова Науково-методичної ради
університету
Олександр ПИЖОВ**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ****НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА****рівень вищої освіти:** другий (магістерський)**спеціальність:** 091 Біологія та біохімія**спеціалізація/освітньо-професійна****програма:** Фізіологія рухової активності**код дисципліни в освітньо-професійній програмі:** ОК 15**мова навчання:** українська**Київ – 2024**

Розробники:

Станкевич Людмила Григорівна, кандидат з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри медичної біології та спортивної дієтології, *lstankevych@uni-sport.edu.ua*;

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою медико-біологічних дисциплін

(засідання кафедри 27 серпня 2024 р., протокол № 15),

у зв'язку з реорганізацією кафедри, перезатверджено кафедрою медичної біології та спортивної дієтології

(засідання кафедри 02 вересня 2024 р., протокол № 1)

В.о. завідувача кафедри професор Вікторія ПАСТУХОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

 Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

 Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою систему загальних та професійних компетентностей фахівців з біології у процесі проходження здобувачами науково-педагогічної практики. Основні теми: знати організацію освітнього процесу у закладі вищої освіти, методiku підготовки і проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів. Володіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи, навичками структурування та перетворення наукових знань у навчальний матеріал, методами та засобами інтерактивного навчання, застосування новітніх освітніх технологій. Опанувати компетенції розробки навчальних і робочих програм фахової навчальної дисципліни, визначення структурних елементів лекційного, семінарського заняття відповідно до поставленої мети, оформлення документації щодо планування та результатів викладацької діяльності. Спроможність працювати на різних посадах, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня магістр з біології та біохімії за спеціалізацією «Фізіологія рухової активності». Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄCTS. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming a system of general and professional competencies of biologists defined by the educational and professional program in the process of master's pedagogical practice. Main topics: to know the organization of the educational process in higher education, methods of preparation and conduct of classes, organization of independent and individual work of students. To have the basics of scientific-methodical and educational-methodical work, skills of structuring and transformation of scientific knowledge into educational material, methods and means of interactive learning, application of the latest educational technologies. To master the competencies of developing educational and working programs of professional discipline, determining the structural elements of lectures, seminars in accordance with the goal, preparation of documentation for planning and results of teaching activities. Ability to work in various positions, the qualification requirements of which include a master's degree in biology with a specialization in "Physiology of motor activity". The scope of the discipline is 3 ECTS credits. The final grade is formed taking into account the results of current control and offset.

Мета навчальної дисципліни науково-педагогічної практики здобувачів є набуття навичок та вмінь навчально-методичної роботи, практичної викладацької діяльності.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізіологія рухової активності» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі біології, зокрема у фізіології рухової активності, при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 2	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	
ФК 14	Здатність до педагогічної діяльності та організації освітнього процесу з біологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції ї	лабораторні і	практичні і	семінарські і		
Денна	0	0	0	0	90	90
Заочна /повторний курс	0	0	0	0	90	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Педагогіка вищої освіти».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма/повторний курс			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Ознайомлення	15			15	15			15

із навчально-методичною документацією кафедри . Аналіз сучасних комунікаційних технологій в педагогіці.						
Тема 2. Засвоєння навичок підготовки навчально-методичної документації щодо проведення лекцій та практичних занять з здобувачами.	19		19	19		19
Тема 3. Підготовка до проведення лекції, практичних занять та консультацій	40		40	40		40
Тема 4. Відвідування засідань: кафедри медичної біології та спортивної дієтології	6		6	6		6
Тема 5. Складання підсумкового звіту	10		10	10		10

педагогічної практики							
Усього годин	90		90	90			90

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Ознайомлення із навчально-методичною документацією кафедри. Аналіз сучасних комунікаційних технологій в педагогіці. Ознайомлення здобувачів з документами діловодства кафедри. Робота з інтернет ресурсами щодо використання інформаційних та комунікаційних технологій з урахуванням суспільних, державних інтересів.

Тема 2. Засвоєння навичок підготовки навчально-методичної документації щодо проведення лекцій та практичних занять. Підготовка до заняття, робота з науково-методичною літературою провідним викладачем зі структурою практичного та лекційного заняття та порядком оформлення навчально-методичної карти. Робота в бібліотеці з пошуку матеріалу за темою лекційного та практичного заняття. Методологічний підхід написання конспекту лекційного та практичного заняття з урахуванням сучасних досягнень біологічних явищ та методів їх досліджень.

Тема 3. Підготовка до проведення лекції, практичних занять та консультацій. Самостійне проведення практичних занять. Написання плану-проспекту лекції та розробка навчально-методичних карт занять навчальних дисциплін обов'язкових та вибіркового компонентів. Написання висновків з проведеного лекційного та практичного заняття.

Тема 4. Відвідування засідань кафедри медичної біології та спортивної дієтології. Ознайомлення з принципами організації освітнього процесу з біологічних дисциплін. Ознайомлення з документами діловодства, протоколами кафедри.

Тема 5. Складання підсумкового звіту науково-педагогічної практики. Самостійне складання звіту та оформлення звіту проходження практики.

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема			
Тема 1. Ознайомлення	1. Ознайомлення з графіком навчального процесу НУФВСУ,	2	2

із навчально-методичною документацією кафедри. Аналіз сучасних комунікаційних технологій в педагогіці.	планом роботи кафедри		
	2. Ознайомлення з документами діловодства протоколами кафедри та планом роботи групи	2	2
	3. Ознайомлення з навчальними, робочими програмами з дисциплін та з розподілом навантаження	4	4
Тема 2. Засвоєння навичок підготовки навчально-методичної документації щодо проведення лекцій та практичних занять здобувачами	4. Ознайомлення здобувачів провідним викладачем зі структурою лекційного та практичного заняття	3	3
	5. Відвідування лекції провідних викладачів кафедри	6	6
	6. Відвідування практичних занять провідних викладачів кафедри	6	6
	7. Обговорення з провідним викладачем щодо планування проведення консультацій	3	3
Тема 3. Підготовка до проведення лекції, практичних занять та консультацій	8. Порядок оформлення навчально-методичної документації до проведення лекції, практичних занять та консультацій	6	6
	9. Робота в бібліотеці з пошуку матеріалу за темою лекції та практичних занять. Сучасний підхід до проведення практичних занять з урахуванням принципів організації освітнього процесу з біологічних дисциплін.	4	4
	10. Написання плану-проспекту лекції та розробка навчально-методичних карт занять навчальних дисциплін обов'язкових та вибіркових компонентів дисциплін.	6	6
	11. Проведення лекції у якості асистента. Написання висновків з проведеного лекційного	4	4

	заняття.		
	12. Самостійне проведення практичного заняття. Обговорення норм академічної доброчесності під час навчання. Ознайомлення з порядком заповнення журналів відвідування занять. Короткий теоретичний вступ. Усне опитування студентів. Написання висновків з проведеного практичного заняття.	20	20
	13. Самостійне проведення консультацій до самостійної роботи.	2	2
Тема 4. Відвідування засідань: кафедри медичної біології та спортивної дієтології	14. Ознайомлення з документами діловодства, протоколами кафедри	4	4
	15. Самостійне оформлення протоколу та витягу з протоколу кафедри	2	2
Тема 5. Складання підсумкового звіту науково-педагогічної практики	16. Обговорення з керівником науково-педагогічної практики та самостійне оформлення звіту практики	8	8
	17. Складання підсумкового звіту науково-педагогічної практики	8	8
Всього годин:		90	90

Очікувані результати навчання з дисципліни: Забезпечення підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем фізіології рухової активності, здійснення злагодженої роботи на результат у колективі притримуючись суспільних, державних і виробничих інтересів, проведення дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики, здійснення науково-педагогічної діяльності.

знання: сфери майбутньої професійної діяльності та перспективи працевлаштування; системи загальних та професійних компетентностей фахівців з фізіології рухової активності; науково-дослідницька та викладацька робота у закладах вищої освіти, науково-дослідницька робота у науково-дослідних установах з біології та сфери фізичної культури і спорту.

уміння: організація освітнього процесу з біологічних дисциплін у закладах вищої освіти, аналізувати результати наукових біологічних та фізіологічних досліджень та інтерпретувати експериментальні данні; використовувати знання біологічних закономірностей формування стану підготовленості спортсменів та осіб, що займаються оздоровчою фізичною культурою для розробки практичних рекомендацій при плануванні тренувального процесу; вільно презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми фізіології рухової активності державною та іноземною мовами; глибоко розуміти загальні принципи та методи біологічних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері біології та у викладацькій практиці.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізіологія рухової активності» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Володіти державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для спілкування з професійних питань та презентації результатів власних досліджень.
ПРН 3	Здійснювати злагоджену роботу на результат у колективі з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів.
ПРН 6	Аналізувати біологічні явища та процеси на молекулярному, клітинному, організменному, популяційно-видовому та біосферному рівнях з точки зору фундаментальних загальнонаукових знань, а також за використання спеціальних сучасних методів досліджень і використання їх у науково-педагогічній діяльності.
ПРН 14	Дотримуватись норм академічної доброчесності під час навчання та провадження наукової діяльності, знати основні правові норми щодо захисту інтелектуальної власності.
ПНР20	Знати закономірності та принципи організації освітнього процесу з біологічних дисциплін у закладах вищої освіти.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100. Оцінювання виконується у формі поточного

оцінювання, участь в наукових конференціях, презентації, звіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент:

Номер і назва теми до самостійної роботи	Форма поточного контролю	Кількість балів за тему
1.Засвоєння навичок підготовки навчально-методичної документації та проведення практичних занять зі студентами	Експрес-контроль,5 Перевірка конспекту практичного заняття,10 Презентація заняття,15 Підписи керівника практики.	30
2.Самостійне проведення практичного заняття	За погодженням із навчально-методичним відділом, завідувачем кафедри, викладачем. Перевірка конспекту практичного заняття, 5 Презентація заняття, 20 Записи у звіті, 15 Підписи керівника практики.	40
3. Ознайомлення з документами діловодства, протоколами кафедри. Самостійне оформлення витягу з протоколу кафедри	За погодженням з завідувачем кафедри. Перевірка витягу з протоколу кафедри, 5 Перевірка записів звіту, 5 Підписи керівника практики, здобувача вищої освіти.	10
4. Складання підсумкового звіту педагогічної практики	Презентація, 5 Звіт, 5 Захист науково-педагогічної практики здобувача вищої освіти, 10.	20
Усього:		100

Перед початком практики науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час

завершення кожного етапу практики присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Бочелюк В.И., Буланов В.А. Особливості вузівського навчання: Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - Запоріжжя: ГУ "ЗІДМУ", 2002. - 56 с.
2. Земцова І.І. Спортивна фізіологія / під заг.ред І.І. Земцова.-К.: Олимп.лит., 2019 – 206 с.
3. Оспипенко Г.А.. Основи біохімії м'язової діяльності / під заг.ред Г.А. Оспипенко.- К.: Олимп.лит., 2018 – 198 с.
4. Круцевич Т.Ю. Теорія та методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення. Том 1., Том 2. К.: Олимпийская литература, 2017. 448 с.
5. Фіцула М. М. Педагогіка. - К, 2000 Бочелюк В.И. Самопрограмування управлінської діяльності педагога // Соціальні технології: Актуальні проблеми теорії та практики: Міжвузівський збірник наукових праць. - К. - Запоріжжя - Одеса, 2002. - Вип. 13. - С. 128-134.
6. Станкевич Л.Г., Хмельницька Ю.К., Тронь Р.А. Методичні рекомендації до проходження науково-педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня магістра галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія та біохімія спеціалізації «Фізіологія рухової активності». Інтернет ресурс <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5422?locale-attribute=ru>, Київ, НУФВСУ, 2024. – 18 с.
7. Ягупов В.В. Педагогіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2002. – 560 с.

Додаткова література:

1. Іваненко Олена, Носачова Юлія, Радовенчик Ярослав. Основи наукових досліджень. Київ: Кондор. 2020. 132 с.
2. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ: Центр учбової літератури. 2021. 352 с.
3. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: «Слово», 2009. 240 с.
4. Козак Л. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95-104.
5. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача: Навчальний посібник. – Х.: Вид-во НФаУ, 2009. – 140 с.

6. Костюкевич В.М., Воронова В.І., Шинкарук О.А., Борисова О.В. Основи науково-дослідної роботи магістрантів та аспірантів у вищих навчальних закладах [навчальний посібник] Київ: КНТ; 2017. 634 с.
7. Методичні рекомендації з питань організації практики студентів та складання робочих програм практики Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» [Текст] / Уклад.: Н. М. Лапенко, І.Л. Співак, І.В. Федоренко, О.М. Шаповалова; за заг. ред. П. М. Яблонського. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 29 с.
8. Мокін Б.І., Мокін Б.О. Методологія та організація наукових досліджень [навчальний посібник] Вінниця: ВНТУ; 2014. 180 с.
9. Наконечна Г.М., Крамаренко І.С., Оберніхіна Н.В. Формування інноваційного освітнього середовища закладів освіти новітніми засобами навчання та обладнання. Наукове мислення. 2019. №28. С. 10-13.
10. Ромащенко І. Науково-дослідницька діяльність студентів як засіб забезпечення якості освіти. Молодь і ринок. 2014. № 6 (113). С. 18-21.
11. Смирний М. Ф. Основи наукових досліджень : конспект лекцій для студентів усіх форм навчання за спеціальністю 141 – Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка / М. Ф. Смирний ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с.
12. Станкевич Л. Г., Хмельницька Ю. К. Методичні рекомендації до проходження науково-дослідної практики здобувачами вищої освіти ступеня магістра галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія та біохімія спеціалізації «Фізіологія рухової активності». Інтернет ресурс <https://reposit.uni-sport.edu.ua/handle/787878787/5422?locale-attribute=ru>, Київ, НУФВСУ, 2024. – 18 с.
13. Сущенко Л.О. Методика формування дослідницьких умінь майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: результати дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2013. № 4 (30). С. 301-309.
14. Шиян Б.М., Вацеба В.О. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: [навч. посіб.] Тернопіль: Навчальна книга: Богдан; 2008. 276 с.
15. Barlow J. Data Analytics in Sports, O`Reilly, 2015. 527 p.
16. Cardwell G. Gold Medal Nutrition; 5nd Ed. / Glenn Cardwell. – Human Kinetics, 2012. – 256 p.
17. Kang J. Bioenergetics primer for exercise science / Jie Kang. – Human Kinetics, 2008. – 224 p.
18. Lamprecht M. Antioxidants in sport nutrition / Manfred Lamprecht.– CRC Press, 2015. – 278 p.
19. Mougios V. Exercise biochemistry / Vassilis Mougios. – Human Kinetics, 2006. – 352 p.
20. [Nelson](#) D. L. Lehninger Principles of Biochemistry; 6nd Ed. / [David](#)

[L. Nelson, Michael M. Cox.](#) – W.H. Freeman, 2012. – 1340 p.

21. Sharma D.C. Nutritional biochemistry / Sharma D.C., Sharma D. – CBS Publishers, 2017. – 178 p.

22. Spurway N. Genetics and molecular biology of muscle adaptation / N. Spurway, H. Wackerhage. – Edinburgh: Churchill Livingstone Elsevier, 2006. – 274 p. – (Advances in sport and exercise series).

Електронні ресурси:

1. The Journal of Nutritional Biochemistry. [Internet]. Available from: <https://www.journals.elsevier.com/the-journal-of-nutritional-biochemistry>